

27. 1. 2012

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Co je nového v trestním řádu od 1.1.2012 - I. část

Ke dni 30.12.2011 byla ve Sbírce zákonů ČR publikována novela trestního řádu, tedy z.č. [141/1961](#) Sb. ve znění pozdějších předpisů, která byla schválená poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR dne 6.12.2011, a prezidentem republiky podepsána dne 21.12.2011, a to pod č. [459/2011](#) Sb.(dále jen novela).

Předmětná, poměrně rozsáhlá novela si dala za úkol především reagovat na potřeby právní praxe. Stěžejním tématem této novely se stalo především vazební řízení, jakož i využití videokonference v trestním řízení, optimalizace rozsahu nutné obhajoby a odůvodňování soudních rozhodnutí. Nicméně oblastí a institutů, kterých se tato novela dotkla, je více. Náplní tohoto příspěvku je naznačit a srozumitelně identifikovat základní změny, které od 1.1.2011 nastaly. S ohledem na rozsah celé novely budu změny postupně publikovat ve více částech.

1. Upřesnění věcné příslušnosti krajského soudu

Věcná příslušnost je v trestním řádu (dále jen t.ř.) upravená v § 16 a nasl., kdy je jednoznačně stanoveno, že řízení v prvním stupni koná okresní soud a to jestliže zákon nestanoví něco jiného. Tyto výjimky jsou dále specifikovány v § 17 t.ř., dle kterých zákon uvádí, kdy v prvním stupni nerozhoduje soud okresní, ale soud krajský. Předně se jedná o ustanovení obecné[1], dle kterého krajský soud koná v prvním stupni řízení o trestných činech, pokud na ně zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož dolní hranice činí nejméně pět let, nebo pokud za ně lze uložit výjimečný trest a dále specifikuje jednotlivé trestné činy, o kterých krajský soud rozhoduje i tehdy, je-li dolní hranice trestu odnětí svobody nižší, než uvedených 5 let. Mezi tyto konkrétně vyjmenované trestné činy zařadila novela trestný čin zabití (§ 141 tr. zákoníku)[2] a vraždy novorozence matkou (§ 142 tr. zákoníku)[3]. Novela dále vložila do ustanovení § 17 t.ř. odstavec 2[4], dle kterého je krajský soud věcně příslušný k řízení v prvním stupni taktéž o trestném činu opilství (§ 360 tr. zákoníku)[5] v případě, že čin jinak trestný, jehož se dopustil pachatel ve stavu nepřičetnosti, který si zaviněně přivodil, naplňuje znaky skutkové podstaty některého z trestných činů, u nichž je stanovena příslušnost krajského soudu podle odstavce 1.

Jak trestný čin zabití, tak trestný čin vraždy novorozence matkou, jsou vůči trestnému činu vraždy (§ 140 tr. zákoníku) privilegovanými skutkovými podstatami, kdy v řízení se posuzují otázky obdobného charakteru. V době zahájení úkonů trestního řízení mnohdy není zcela jednoznačně zřejmé, zda se jedná o důvodné podezření z vraždy či zabití či o vraždu novorozence dítěte matkou (tj. zda je dáno rozrušení způsobené porodem), a tudíž je nutné postupovat jako by šlo o trestný čin vraždy, kdy v průběhu dokazování posléze mohou vyvstat nové skutečnosti, kterou povedou k jiné právní kvalifikaci. Předmětná úprava umožní i v případě, že dojde ke změně původní právní kvalifikace (z vraždy na zabití nebo vraždy novorozence matkou), aby v těchto případech nedošlo k předávání trestních věcí z krajského státního zastupitelství na příslušné okresní státní zastupitelství, které

nevykonávalo v přípravném řízení dozor. Současně je možné taktéž poukázat na skutečnost, že prokázat předmětné jednání jako trestný čin zabití, nebo vraždy novorozence matkou, bude ve většině případu stejně obtížné, ne-li obtížnější, než prokázat trestný čin vraždy. Budou muset být prokázány stejné skutečnosti jako u trestného činu vraždy a nad rámec tohoto dokazování také to, že k usmrcení došlo v silném rozrušení, strachu, úleku nebo zmatku anebo v důsledku předchozího zavrženého jednání poškozeného (§ 141) nebo, zda usmrcení dítěte matkou je dáno rozrušení způsobené porodem (§ 142). Obdobně je možné taktéž pohlížet na ust. § 360 tr. zákoníku a trestný čin opilství, kdy původně skutek, který byl kvalifikován tak, že zakládal věcnou příslušnost krajského soudu, který bude s ohledem na subjektivní stránku tohoto trestného činu byl překvalifikován na trestný čin opilství, jehož spodní hranice zákonné trestní sazby je ve výměře 3 let, a tedy dle návěti § 17 odst. 1 tr. řádu by byla dána příslušnost okresního soudu.[6] V tomto směru je možné poukázat na argumentaci uvedenou i v případě ust. § 141 a § 142 tr. zákoníku.

2. Optimalizace rozsahu nutné obhajoby

Institut nutné obhajoby je a byl důležitou součástí práva na obhajobu, který je zakotven v čl. 40 odst. 3 LPS. Shrnují se zde případy, kdy obviněný musí mít obhájce, a to i tehdy, kdyby zastoupení výslovně odmítl. Zákon v těchto případech vzhledem k určitým přesně stanoveným okolnostem považuje obhajobu obhájcem za tak důležitou, že rozhodnutí o ní nenechává na úvaze obviněného. Trestní řád poté konkretizuje jednotlivé důvody nutné obhajoby v ustanovení § 36 a § 36a t.ř. V tomto směru poté novela zavádí nový pohled na institut nutné obhajoby, který připouští, že obviněný nemusí mít obhájce vždy a to i když jsou dány důvody nutné obhajoby. Je tedy možné hovořit o institutu vzdání se práva na obhajobu. Je nutné podotknout, že tento průlom do institutu nutné obhajoby, není komplexní nýbrž pouze u vybraných důvodů nutné obhajoby. Zákon tedy připouští institut vzdání se práva na obhajobu toliko v případě důvodu, uvedeného v ust. § 36 odst. 3 t.ř., konali se řízení o trestném činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let a z důvodu uvedeného v § 36a odst. 2 písm. b) t.ř., tedy ve vykonávacím řízení, je-li odsouzený ve vazbě a to v případě, že nejde o trestný čin, za který lze uložit výjimečný trest. Další důvod vzdání se práva na nutnou obhajobu je dle § 36 odst. 4 písm. a) t.ř., tedy v hlavním líčení konaném ve zjednodušeném řízení proti zadrženému.

V tomto směru lze konstatovat, že zákonodárce se snaží omezit v jistých situacích institut nutné obhajoby a tedy ušetřit finanční prostředky, které jsou ze státního rozpočtu takto vynakládány. Nicméně uplatnění ustanovení § 36 b t.ř. není automatické, ale je nutné naplnění další podmínky, která původně slibný záměr devaluje. Vzdání se obhájce totiž může obviněný učinit pouze výslovným písemným prohlášením nebo ústně do protokolu, ale prohlášení musí být učiněno za přítomnosti obhájce a po předchozí poradě s ním. Což znamená, že orgány činné v trestním řízení budou muset i nadále nejprve obhájce ustanovit (pokud nebude zvolen), obhájce bude povinen se k úkonu dostavit, poradit se s klientem a teprve poté bude moci, pokud se klient (obviněný) rozhodne pro vzdání se práva na obhajobu a toto učiní písemně či ústně do protokolu, může místo úkonu opustit. Za této situace jsem poměrně skeptický k tomuto ustanovení, pokud se jedná o jeho využití. Mou nejistotu zvyšuje i skutečnost, že obviněný může vzít prohlášení o vzdání se práva na obhajobu kdykoliv zpět, a bude nutné, pokud o to obviněný požádá (současně se zpětvzetím prohlášení o vzdání se práva na obhajobu) obviněnému obhájce opětovně ustanovit. Je zde riziko zneužití tohoto ustanovení k procesním obstrukcím. Zákonodárce však v § 36b odst. 3 a odst. 4 t.ř. umístil pojistku, ze které vyplývá, že pokud jednou vezme obviněný prohlášení o vzdání se obhájce zpět, nemůže se obhájce znovu vzdát. Současně úkony provedené od doručení prohlášení o vzdání se obhájce orgánu činnému v trestním řízení do jeho zpětvzetí není třeba opakovat jen z důvodu, že obviněný neměl v této době obhájce. Za této situace se riziko obstrukcí u hlavního líčení zužuje toliko na jedno jednání. Zákonodárce se snaží případné obstrukce minimalizovat i tím, že obviněný je povinen spolu se zpětvzetím prohlášení předložit plnou moc obhájce, kterého si zvolil, nebo požádat o jeho ustanovení,

pokud tak neučiní, má se za to, že si obhájce ne zvolil a obhájce se mu neprodleně bude ustanoven.

Z důvodové zprávy k novele vyplývá, že náklady na tyto mandatorní výdaje mají trvale výraznou stoupající tendenci - v roce 2006 bylo na tyto účely vynaloženo 415.817 tis. Kč, v roce 2008 již 545.235 tis. Kč. Je sice pravdou, že pokud byl obžalovaný pravomocně uznán vinným, je povinen nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem, pokud nemá nárok na obhajobu bezplatnou, nicméně vymáhání těchto nákladů po odsouzených je s ohledem na jejich sociální a ekonomické rozvrstvení často neefektivní a časově i personálně náročné (přičemž obecně je vymahatelnost těchto pohledávek poměrně nízká). Je tedy zjevné, že zákonodárce očekává od předmětného ustanovení snížení nákladů spojených s nutnou obhajobou v trestním řízení.

Nechci předmětný institut odsuzovat, nicméně nevím, zda je schopen naplnit očekávání spočívající v úspoře nákladů na úhradu nutné obhajoby ze strany státu. Hodně bude záležet na výřečnosti advokátů, ale i schopnosti orgánu činných v trestním řízení obviněným dopady nutné obhajoby vysvětlit, včetně skutečností, že pokud nebude rozhodnuto o obhajobě bezplatné, tak je jejich povinností nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem.

Na druhou stranu je možné tento institut pojímat tak, že se jedná toliko o to, že není nutné v určitých případech nutit obviněného nebo odsouzeného, aby se proti své vůli nechal zastupovat obhájcem (a poté vzniklé náklady hradil státu). Je-li obviněný nebo odsouzený dostatečně způsobilý hájit se sám, v efektivním uplatňování práva na obhajobu mu nebrání žádné faktické překážky a nejedná-li se o případy, kdy je výkon obhajoby kvalifikovaným obhájcem odůvodněn závažností hrozící sankce (výjimečností trestu).

Závěrem se zmíním, že o modifikaci důvodu nutné obhajoby provedené novelou a to rozšíření dopadu ust. § 36 odst. 1 písm. a) t.ř. o nutnou obhajobu v případě výkonu ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody a dále a v případě ust. § 36 odst. 4 písm. f) tr. řádu v řízení o uznání a výkonu cizozemského rozhodnutí, kterým byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody nebo byl přeměněn podmíněný trest nebo jiný trest na nepodmíněný trest odnětí svobody, nebo kterým bylo uloženo ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody. Zatímco v případě ust. § 36 odst. 1 písm. a) tr. řádu jde jen o doplnění již existujících důvodů[7], tak v případě ust. § 36 odst. 4 písm. f) tr. řádu jde spíše o omezení dosavadní úpravy tohoto důvodu nutné obhajoby.

Důvod doplnění § 36 odst. 1 písm. a) tr. řádu spočívá v tom, že obviněný se nachází v režimu, ve kterém je zbaven jeho osobní svobody, jde tedy o režim plně srovnatelnému s režimem vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody. Zákonodárce tedy dospěl k závěru, že je na místě i v tomto případě, aby obviněný byl hájen obhájcem. Z praxe si však dovoluji konstatovat, že v těchto případech bylo využíváno ust. § 36 odst. 2 tr. řádu a tudíž obviněného i tak zastupoval obhájce. Nicméně pro sjednocení rozhodovací praxe, jakož i upřesnění této situace, je tento postup vhodný. V případě § 36 odst. 4 písm. f) tr. řádu jde o omezení obhajoby v řízení o uznání a výkonu cizozemského rozhodnutí jen na případy, kdy je takovým rozhodnutím uložen trest odnětí svobody, popř. ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody, tj. na případy, které mají pro odsouzeného nejzávažnější dopady, neboť se omezuje jeho osobní svoboda. Kdy již nadále nebude důvodem nutné obhajoby také řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních, kterým byl uložen peněžitý trest nebo pokuta, a řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o propadnutí nebo zabránění majetku.

Závěrem by bylo vhodné poukázat na skutečnost, že princip omezení důvodu nutné obhajoby uvedené v ust. § 36b tr. řádu má svůj odraz i v dalších ustanoveních trestního řádu, kdy v tomto směru je možné prokázat na zkrácené řízení, kdy se obviněný se může obhájce vzdát i v případě nutné obhajoby podle § 36 odst. 4 písm. a), jakož i v případě dovolání. V případě dovolání k Nejvyššímu soudu ČR dle § 265r odst. 3 tr. řádu je možné při veřejném zasedání konaném o dovolání

se obhájce vzdát podle § 36 odst. B, pokud musí mít obviněný obhájce v případech uvedených v § 36a odst. 2 písm. a) až c).

Zajímavé je taktéž ust. § 39 odst. 3 tr. řádu dle kterého vzdal-li se obviněný ustanoveného obhájce prohlášením podle § 36b t.ř. a následně vzal toto prohlášení zpět, ustanoví se mu týž obhájce, je-li to možné. Právě tato formulace na jedné straně přináší jistotu obhajobě, že pokud byl obhájce ustanoven dle seznamu advokátu a přesto ve věci nebyl činný (s výjimkou první porady s klientem a přítomnosti při vzdání se práva na nutnou obhajobu), bude ve věci moci, pokud obviněný změní názor, i nadále pokračovat. Současně by tento obhájce již měl být s celým případem zpraven. Na druhou stranu bude poměrně složitější zajistit účast takového obhájce při úkonu, pokud obviněný změní názor, kdy nepostačí ustanovení kteréhokoliv obhájce (dle seznamu obhájců a jejich časových možností), ale bude nutné ustanovit konkrétního obhájce bez ohledu na jeho časové možnosti. I zde však existuje korektiv, ze kterého vyplývá, že takový obhájce se ustanoví pouze „je-li to možné“. Kdy jde o tuto situaci zákon nespécifikuje a bude záležet na praxi a rozhodování soudu, z důvodové zprávy však vyplývá, že by se mělo jednat o poněkud zásadnější situaci, než jen tu, že obhájce je v konkrétním době pracovně vytížen jinde. Důvodová zpráva jako příklad takového postupu uvádí např. pokud tato osoba již není činná jako advokát.

3. Videokonference

Videokonferenci je možné obecně pojímat jako soubor interaktivních telekomunikačních technologií, který umožňuje simultánní vzájemnou komunikaci dvou nebo více míst prostřednictvím obousměrných video a audio přenosů. Využití videokonference v trestním řízení je chápán zákonodárcem jako nástroj, s jehož pomocí lze usnadnit a urychlit soudní řízení. Inovace soudního řízení za využití technických prostředků je jistě přínosná, vhodná a lze připustit, že může vést k zrychlení soudního řízení. To ovšem pouze za situace, kdy se podaří zajistit dostatek finančních prostředků na zajištění těchto zařízení na pokud možno co nejvíce míst (soudy, státní zastupitelství, věznice, policejní stanice atd.). Po neblahých zkušenostech s náramky při uložení trestu domácího vězení jsem k tomuto poněkud skeptický. Tento můj názor dokresluje i představa o financování nákupu těchto zařízení, kdy cena pořízení jednoho zařízení je kalkulována ve výši cca 250 000,-Kč. Předpokládá se proto postupné pořizování videokonferenčních zařízení v takovém rozsahu a časovém horizontu, jak to umožní finanční prostředky v rozpočtové kapitole resortu spravedlnosti. Nevím, zda se vůbec a v jaké výši podaří zajistit tyto finanční prostředky v době rostoucí hospodářské recese a neustálého snižování státních výdajů. Je tedy možné, že tato smysluplná inovace dopadne obdobně jako využití trestu domácího vězení, tedy nijak. V každém případě je to v dnešní technické době, krok správným směrem, který v dlouhodobém důsledku může vést nejen ke zvýšení efektivity soudního jednání, ale i úspoře státních financí[8]. Svě opodstatnění má toto forma např. na výslech seniorů, zdravotně postižených osob, osob mladších patnácti let apod.), nebo pokud je to potřebné z bezpečnostních nebo jiných závažných důvodů (např. eliminace rizika útěků osob, zajištění bezpečnosti vyslychané osoby - zejména při výslechu ohrožených nebo zavražďovaných svědků, rovněž tak jako při výslechu znalců nebo při činnosti tlumočnicků).

Obecně je videokonference upravená v § 52a tr. řádu, kdy v ust. § 53 odst. 1 tr. řádu novela upravuje možnost zajistit účast kterékoli osoby na úkonu, což je s ohledem na právní jistotu výslovně upraveno pro účast na hlavním líčení, veřejném zasedání, vazebním zasedání a pro úkony prováděné mimo tato řízení (§ 183a odst. 2 tr. řádu). Ust. § 55a tr. řádu poté upřesňuje okolnosti protokolace při použití videokonference a to tak, že je nutné při videokonferenci poříditi nejen zvukový, ale i obrazový záznam vždy, což ovšem nezbavuje orgány činné v trestním řízení protokol vypracovat. S ohledem na techniku provedení úkonu se poté tento protokol takto vyslychanou osobou nepodepisuje. Bude tedy zjevně nutné některé protokoly přepisovat okamžitě dle diktátu a nepostačí pozdější vyhotovení, jako je činěno, když je například pořizován zvukový záznam u hlavního líčení. Konkrétně je možné

poukázat na ust. § 95 odst. 2 tr. řádu, kdy výpověď o výsledku obviněného a nejde-li o protokol o hlavním líčení nebo o veřejném zasedání a je-li výslech prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, protokol se obviněnému na jeho žádost přečte. Obviněný má právo žádat, aby byl protokol doplněn, nebo aby v něm byly provedeny opravy v souladu s jeho výpovědí. Obdobně se tento postup využije při výslechu svědka, jak vyplývá z ust. § 103 tr. řádu. Nicméně v případě provedení důkazu u soudu, a v tomto směru je možné poukázat na ust. 102 odst. 2 tr. řádu, umožňuje se soudu provést důkaz (protokol o výslechu svědka osoby mladší 15 let) přečtením protokolu nebo přehráním obrazového a zvukového záznamu pořízeného o výslechu provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení. Tudíž zde zákon trošku nekoncepčně dává soudu na výběr. Pravděpodobně bude nutné protokol přepisovat, nicméně faktická výpověď emoce, reakce svědka mohou hrát rozhodující úlohu, při posuzování věrohodnosti výpovědi atd. Obdobně poté v § 211 odst. 7 tr. řádu novela uvádí, že předcházející ustanovení o čtení protokolů se obdobně užijí i na přehrání zvukového a obrazového záznamu pořízeného o výslechu provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení. Zde již zákon počítá pouze s přehráním záznamu. Ust. § 202 odst. 3 tr. řádu však připouští v případě, že se koná hlavní líčení bez účasti obviněného přečíst, nebo obrazové a zvukové záznamy pořízené o jejich výslechu provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení přehrát, za podmínek uvedených v § 211.

Důvodová zpráva jednotlivé nuance stírá a neřeší, kdy prezentuje závěry, dle kterých se vždy vedle protokolu obligatorně pořídí obrazový a zvukový záznam. V případech, kdy je podle účinné právní úpravy připuštěno přečíst protokol o dřívějším výslechu, se jako rovnocenná náhrada čtení protokolu o dřívější výpovědi připouští přehrání obrazového a zvukového záznamu, kde je předchozí výslech prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení zachycen.

Jen na okraj je nutné podotknout, že účast obviněného u hlavního líčení jde zajistit taktéž prostřednictvím videokonferenčního zařízení, obdobě i u veřejného zasedání, kde tato možnost je dána i ostatním osobám a výjimkou členů soudního senátu a zapisovatele.

Formální stránku úkonu prováděného prostřednictvím videokonferenčního zařízení řeší nové ust. § 111a tr. řádu. Neřeší tento postup komplexně, ale vymezuje jej prostřednictvím odchylek v postupu proti běžnému konání úkonů. Předně pokud jde o vyrozumění obhajoby, pak vstupují do hry dvě místa. V případě, že dochází k výslechu obviněného, obhájce se vyrozumívá o místě, kde bude předvolán obviněný (může to být i policejní cela či věznice), v případě výslechu spoluobviněného, svědka nebo znalce tímto způsobem se obhájce obviněného vyrozumí o době a místě, ze kterého bude výslech provádět příslušný orgán činný v trestním řízení. Praktickou otázkou je kvalita přenosu, případně přerušení, či nesrozumitelnost přenosu, v tom případě může osoba, již se úkon dotýká, vznést námitku proti kvalitě videokonference.

Mgr. Roman Vicherek,
soudce Okresního soudu v Ostravě

[1] Návěti § 17 odst. 1 tr. řádu

[2] (1) Kdo jiného úmyslně usmrtí v silném rozrušení, strachu, úleku nebo zmatku anebo v důsledku předchozího zavrženíhodného jednání poškozeného, bude potrestán trestem odnětí svobody na tři léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) na dvou nebo více osobách,

b) na těhotné ženě, nebo

c) na dítěti mladším patnácti let.

[3] Matka, která v rozrušení způsobeném porodem úmyslně usmrtí při porodu nebo bezprostředně po něm své novorozené dítě, bude potrestána odnětím svobody na tři léta až osm let.

[4] Odstavec 2, dle zákona platného do 1.1.2012 se stává odstavcem 3.

[5] (1) Kdo se požitím nebo aplikací návykové látky přivede, byť i z nedbalosti, do stavu nepřičetnosti, v němž se dopustí činu jinak trestného, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let; dopustí-li se však činu jinak trestného, na který zákon stanoví trest mírnější, bude potrestán tímto trestem mírnějším.

(2) Ustanovení odstavce 1, jakož i § 26 se neužije, přivedl-li se pachatel do stavu nepřičetnosti v úmyslu spáchat trestný čin, nebo spáchal trestný čin z nedbalosti, která spočívá v tom, že se přivedl do stavu nepřičetnosti.

[6] V roce 2009 bylo stíháno celkem 72 trestných činů opilství, přičemž u 66 byla podána obžaloba, přičemž zřejmě jen menší část z nich by patřila do působnosti krajského soudu.

[7] Je-li obviněný ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody, nebo na pozorování v zdravotnickém ústavu (§ 116 odst. 2).

[8] Především za eskorty osob k soudu.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)
- [Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026](#)
- [Kauza Skender Bojku: Putativní nutná obrana optikou ÚS](#)
- [Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Dětský certifikát](#)